

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 112/03-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júna 2003 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. M. B., L., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci porušenia jeho základného práva podľa čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Prešove a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. M. B. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. júna 2002 doručená sťažnosť Mgr. M. B., L. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci porušenia jeho základného práva na nedotknuteľnosť súkromia podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu v Prešove.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že k porušeniu jeho vyššie označených základných práv malo dôjsť tým, že Okresný súd v Prešove po tom, ako ho trestným

rozkazom sp. zn. 3 T 35/01 z 29. januára 2002 uznal vinným zo spáchania trestného činu zatajenia veci podľa § 254 ods. 1 Trestného zákona a odsúdil na peňažný trest 12 000 Sk, ktorý nadobudol právoplatnosť 19. februára 2002, informoval o jeho odsúdení sťažovateľovho zamestnávateľa a obecný úrad v mieste jeho trvalého bydliska. Ako uviedol sťažovateľ, Okresný súd v Prešove tak konal po tom, ako sťažovateľ peňažný trest uhradil, teda v čase, keď sa na neho hľadelo ako na bezúhonného. Okresný súd v Prešove mal takto zasiahnuť do jeho práva na súkromie a porušiť tak čl. 16 ods. 1 ústavy a čl. 19 ods. 2 ústavy.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody

uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nie je ústavný súd príslušný, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd návrh odmietne, ak dospeje k názoru, že je tu ktorýkoľvek z dôvodov opodstatňujúcich odmietnutie návrhu, a spravidla neskúma aj ďalšie dôvody umožňujúce odmietnuť návrh. Pre odmietnutie návrhu postačuje existencia čo i len jediného z dôvodov uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zistil, že prijatiu návrhu na konanie bráni procesná prekážka podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ochrana základných práv a slobôd v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy vychádza z princípu subsidiarity (arg. ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd). Ochrana základným právam a slobodám poskytujú predovšetkým všeobecné súdy. Právomoc ústavného súdu na konanie o porušení základného práva alebo slobody je daná iba vtedy, ak ochranu neposkytujú všeobecné súdy (napr. III. ÚS 32/03).

Podľa čl. 16 ods. 1 ústavy nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Právo na súkromie sa chráni na ústavnej i zákonnej úrovni. Právom na ochranu osobnosti sa chráni predovšetkým ochrana dobrej povesti, občianskej cti a súkromia, teda subjektívne práva, ktorých porušenie v ústavnoprávnej rovine sťažovateľ namieta.

Ústavný súd konštatuje, že odoslanie právoplatného trestného rozkazu zamestnávateľovi sťažovateľa a obecnému úradu v mieste jeho trvalého bydliska je následnou reakciou po právoplatnom odsúdení sťažovateľa. Tento postup všeobecného súdu v trestnom konaní pri výkone verejnej moci, ktorý podľa sťažovateľa má difamujúci charakter, môže vyvolať vznik občianskoprávnej zodpovednosti za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti a všeobecné súdy sú v občianskom súdnom konaní oprávnené v takýchto prípadoch poskytnúť ochranu (mutatis mutandis rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. apríla 1994 sp. zn. 1 Co 25/94).

Ústavný súd nezistil žiadnu prekážku, ktorá by bránila v tom, aby ústavná ochrana práva na súkromie v zmysle čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 ústavy bola v danom prípade uplatnená pred všeobecnými súdmi. Je teda zrejmé, že účinnú ochranu sťažovateľom uplatnených práv poskytujú všeobecné súdy, a preto ústavný súd nemá právomoc na prejednanie a rozhodovanie o predloženej ústavnej sťažnosti.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2003